

УДК 351.746(477)

В. В. Марков

ЮРИДИЧНІ ГАРАНТІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ БОРОТЬБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ МВС УКРАЇНИ

З метою визначення поняття юридичних гарантій правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України розкрито сутність, значення та зміст юридичних гарантій правоохоронної діяльності вказаних суб'єктів. На підставі аналізу українського законодавства та узагальнення думок науковців юридичні гарантії правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю визначено як сукупність юридичних засобів (норм та інститутів), за допомогою яких такі суб'єкти реалізують свої завдання і функції. Зроблено висновок, що підрозділи боротьби з кіберзлочинністю МВС України зможуть ефективно реалізувати свої завдання лише за умови забезпечення всього комплексу юридичних гарантій їх правоохоронної діяльності.

Ключові слова: підрозділи боротьби з кіберзлочинністю, боротьба з кіберзлочинністю, юридичні гарантії правоохоронної діяльності.

Постановка проблеми. Злочини із використанням сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій стають все звичнішою практикою в житті українських громадян. Причому новітні технології застосовуються не лише для скоєння традиційних видів злочинів, але й для скоєння нових видів злочинів, характерних передусім для розвинутого інформаційного суспільства. Найбільша увага злочинців зосереджена на спробах порушення роботи або несанкціонованого використання можливостей інформаційних систем державного, кредитно-банківського, комунального, оборонного, виробничого секторів.

© Марков В. В., 2015

Усе ще актуальними залишаються проблеми боротьби з дитячою порнографією та порушеннями авторських і суміжних прав [1]. Зазначене вимагає від держави постійної уваги до розвитку й удосконалення правоохоронної діяльності суб'єктів протидії кіберзлочинності, зокрема з урахуванням положень Конвенції про кіберзлочинність та у світлі проведення реформи національних правоохоронних органів.

У нашій статті пропонуємо звернути увагу на дослідження юридичних гарантій правоохоронної діяльності суб'єктів протидії кіберзлочинності в Україні, зокрема підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

Стан дослідження. Не можна сказати, що проблеми протидії кіберзлочинності в Україні, в тому числі окремі питання правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю залишалися поза увагою вчених, про що свідчать публікації Р. Г. Белякова, М. Ю. Літвінова, О. О. Тихомирова, В. А. Кудінова та інших авторів [2–5]. Проте теоретичних розробок все ж недостатньо, наразі із проведених досліджень немає цілісного уявлення про гарантії здійснення правоохоронної діяльності підрозділами боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

У преамбулі Конвенції про кіберзлочинність наголошується на необхідності забезпечення належного балансу між правоохоронними інтересами і повагою до основних прав людини, як це передбачено Конвенцією Ради Європи про захист прав людини і основних свобод 1950 р., Міжнародною Хартією ООН про громадянські і політичні права 1966 р. та іншими відповідними міжнародними угодами з прав людини, які підтверджують право кожного безперешкодно дотримуватись поглядів, а також право на свободу слова, включаючи право на пошук, отримання і передачу будь-якої інформації та ідей, незважаючи на кордони, а також права на повагу до приватного життя [6]. Саме тому виникає питання про забезпечення реалізації вищезазначених положень в правоохоронній діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України, у зв'язку з чим необхідно створити ефективну систему гарантій здійснення такої правоохоронної діяльності у практичній діяльності цих органів.

Мета цієї статті зумовлена необхідністю визначити поняття юридичних гарантій правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України через їх сутність та зміст.

Виклад основного матеріалу. Спеціальні наукові дослідження сутності та системи юридичних гарантій правоохоронної діяльності суб'єктів протидії злочинності в Україні нам не відомі. Тому з метою з'ясування сутності і змісту категорії «юридичні гарантії правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України» звернемось до аналізу категорії «юридичні гарантії» щодо інших понять та видів суспільної діяльності.

Тлумачний словник визначає гарантію (від французького *garantie*) як поруку, забезпечення, заставу, умову, що забезпечує що-небудь. Гарантувати, відповідно, значить певним чином забезпечувати, захищати, охороняти [7, с. 344].

Підходи науковців до визначення сутності і змісту категорії «гарантії» свідчать про її багатогранність, наявність як схожих, так і відмінних її рис. Виділена властивість багатогранності дозволяє використовувати цю категорію для характеристики різноманітних явищ, у тому числі правових. В юридичній науці, зокрема в теорії права, найбільш застосовуваною категорією є поняття «гарантії прав і свобод людини і громадянина», які пропонується визначати як систему умов, способів і засобів, принципи й норми, процедури, що забезпечують здійснення, охорону й захист прав і свобод людини [8, с. 246; 9, с. 187].

Також у загальній теорії права і в адміністративно-правовій науці достатньо широко застосовуваною і досліджуваною категорією є поняття юридичних гарантії законності. В юридичній енциклопедії під редакцією Ю. С. Шемшученка під поняттям «гарантії законності» визначається сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, спрямованих на практичну реалізацію прав та свобод, на усунення можливих перешкод їх повного або належного здійснення [10, с. 555]. Юридична енциклопедія іншого авторського колективу тлумачить гарантії законності як зумовлену закономірностями суспільного розвитку систему умов та засобів, що забезпечують процес реалізації законності і тим формують таку впорядкованість соціальних відносин, яка сприяє руху країни до стану демократії і формуванню правової держави [11, с. 74].

Більшість авторів, які досліджують питання, що стосуються гарантії законності, виділяють дві великі групи гарантії – це загальні та спеціальні (юридичні) гарантії законності. До загальних гарантії належать об'єктивні умови суспільного розвитку, в яких здійснюється правове регулювання [12, с. 399]. До спеціальних (юридичних) гарантії законності відносять систему закріплених у чинному законодавстві засобів і способів, що націлені на забезпечення режиму законності і правопорядку і є юридичними формами загальних гарантії забезпечення [13, с. 348–349].

На переконання О. В. Кудряшова, юридичні гарантії законності являють собою встановлені державою юридичні норми і діяльність спеціально уповноважених органів з їх реалізації та захисту; це закріплені в діючому законодавстві способи і засоби, спрямовані на забезпечення законності [14]. В. Д. Солдатова визначає юридичні гарантії як певний спосіб захисту законності в державі; як правило, ці гарантії закріплені в чинних нормативних актах держави [15, с. 848].

Юридичні гарантії проходження державної служби працівниками органів внутрішніх справ досліджувалися В. С. Венедиктовим, М. І. Іншиним у роботі «Статус працівників органів внутрішніх справ України як державних службовців». Поняття гарантії проходження державної служби працівниками органів внутрішніх справ, на думку вказаних авторів, слід визначати як нормативно закріплені умови і засоби, що забезпечують особовому складу цих служб та підрозділів реальні можливості щодо реалізації наданих їм службових

прав та здійснення посадових обов'язків. Юридичні гарантії реалізації службових прав і свобод державних службовців органів внутрішніх справ численні й різноманітні. Але їх об'єднує одна характерна загальна властивість: всі вони мають бути виражені та закріплені в нормативно-правових актах. Ці гарантії мають виражатися насамперед у нормах законодавства, що розкривають і конкретизують посадові права та обов'язки, установлюють порядок їх здійснення й реалізації [16, с. 148, 153].

Зазначені позиції вчених щодо розуміння сутності категорії юридичних гарантій вважаємо за необхідне взяти за основу та дослідити в правоохоронній діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

З наведених формулювань випливає, що поняття «гарантії» визначаються через різні терміни, серед яких найбільш поширеними є: норми, принципи, умови, чинники, вимоги, засоби, способи, процедури, інститути тощо. Не вдаючись до детального лінгвістичного аналізу наведених термінів, зауважимо, що всі вони мають місце, однак, на нашу думку, ключовою та узагальнюючою категорією для характеристики гарантій виступає термін «засоби». Він об'єднує всі інші елементи, які можна назвати засобами, а саме: норми, принципи, фактори, процедури, інститути тощо.

Отже, враховуючи викладене, юридичні гарантії правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю – це сукупність юридичних засобів (норм та інститутів), за допомогою яких ці суб'єкти реалізують свої завдання і функції.

Зокрема, підрозділи боротьби з кіберзлочинністю МВС України діють на підставі наказу МВС України від 30.10.2012 № 988 «Про організацію діяльності Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України та підрозділів боротьби з кіберзлочинністю ГУМВС, УМВС». Згідно з цим наказом підрозділи боротьби з кіберзлочинністю беруть участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики щодо попередження та протидії кримінальним правопорушенням, механізм підготовки, вчинення або приховування яких передбачає використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку, а також іншим кримінальним правопорушенням, учиненим із їх використанням (сфера боротьби з кіберзлочинністю). У тому числі: а) кримінальним правопорушенням у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку; б) кримінальним правопорушенням, механізм підготовки, вчинення або приховування яких передбачає використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (у сферах платіжних систем; обігу інформації протиправного характеру із використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (протиправного контенту); економіки, яка включає в себе фінансові та торгові транзакції, що

здійснюються за допомогою мереж електрозв'язку чи комп'ютерних мереж, а також протидія забороненим видам господарської діяльності у цій сфері (електронної комерції); надання телекомунікаційних послуг; а також шахрайствам і легалізації (відмиванню) доходів, одержаних від зазначених вище кримінальних правопорушень) [17].

Юридичні гарантії діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю передбачені Конституцією України, чинними міжнародними та національними законодавчими актами і нормативними документами різних рівнів, що охоплюють проблеми забезпечення кібербезпеки держави. Пріоритетним видом юридичних гарантій правоохоронної діяльності оперативних підрозділів боротьби з кіберзлочинністю є нормативно-правові, під якими слід розуміти систему норм, що включає:

- норми-принципи;
- норми, що закріплюють засоби та заходи протидії кіберзлочинності: засоби попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів у кіберпросторі, юридичну відповідальність за такі злочини та механізми притягнення до неї, норми, що закріплюють права та обов'язки підрозділів боротьби з кіберзлочинністю;
- норми, що закріплюють заходи захисту працівників правоохоронних органів від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав;
- норми, що регламентують юридичну відповідальність вищевказаних суб'єктів протидії кіберзлочинності.

Важливим видом гарантій правоохоронної діяльності оперативних підрозділів боротьби з кіберзлочинністю є передбачені міжнародними актами та Конституцією України загальні принципи утворення та діяльності органів державної влади, в тому числі й правоохоронних органів, серед яких: гуманізм; демократизм; соціальна справедливість; верховенство права; законність; добропорядність громадян; рівність усіх перед законом; гласність; взаємодія з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, населенням; професіоналізм і компетентність; незалежність суб'єктів правоохоронної діяльності [18, с. 25].

До нормативно-правових гарантій правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю також варто відносити закріплені законодавством засоби та заходи, які є елементами безпосередньої протидії кіберзлочинності: засоби попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів у кіберпросторі, юридичну відповідальність за такі злочини та механізми притягнення до неї, права та обов'язки підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України.

Так, основну нормативно-правову базу боротьби з кіберзлочинністю становить Конституція України, у ст. 17 якої зазначається, що забезпечення інформаційної безпеки України є найважливішою функцією держави, справою всього Українського народу. Окрім Конституції, положення щодо боротьби з кіберзлочинністю містяться

у Конвенції про кіберзлочинність, Кримінальному кодексі України, Кримінальному процесуальному кодексі України, зокрема у ст. 263 (зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж), ст. 264 (зняття інформації з електронних інформаційних систем), ст. 268 (установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу), ст. 274 (негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження). Загальні права та обов'язки підрозділів боротьби з кіберзлочинністю як складової міліції містяться у ст. 10, 11 закону України «Про міліцію». Додаткові юридичні права та обов'язки у зв'язку зі здійсненням оперативно-розшукової діяльності підрозділами, що розглядаються в нашій роботі, передбачені ст. 7, 8 закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Серед нормативно-правових гарантій важливу роль відіграють норми, які являють собою систему правових засобів, установлених законом для здійснення захисту суб'єктів правоохоронної діяльності. Законом України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» передбачено систему особливих гарантій державного захисту працівників правоохоронних органів від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав, а так само від посягань на життя, здоров'я, житло і майно зазначених осіб та їх близьких родичів у зв'язку зі службовою діяльністю цих працівників. Такими гарантіями названі: а) застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї з метою забезпечення виконання правомірних наказів і усних вимог, що добровільно не виконуються, для захисту особистої безпеки, безпеки близьких родичів, а також свого житла і майна; б) одержання допомоги у виконанні покладених на них обов'язків, а в разі необхідності – для особистого захисту, а також свого житла і майна з боку відповідних правоохоронних та інших державних органів; в) здійснення спеціальних заходів забезпечення безпеки; г) отримання матеріальної компенсації в разі загибелі працівника, каліцтва або іншого ушкодження здоров'я, знищення чи пошкодження його житла і майна у зв'язку з виконанням службових обов'язків; ґ) застосування таких спеціальних заходів, як: особиста охорона, охорона житла і майна; видача зброї, засобів індивідуального захисту і сповіщення про небезпеку; встановлення телефону за місцем проживання; використання технічних засобів контролю і прослуховування телефонних та інших переговорів, візуальне спостереження; тимчасове розміщення у місцях, що забезпечують безпеку; забезпечення конфіденційності даних про об'єкти захисту; переведення на іншу роботу, направлення на навчання, заміна документів, зміна зовнішності, переселення в інше місце проживання [19].

Ще однією складовою нормативно-правових гарантій є юридична відповідальність підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України. Проте обсяг публікації не дозволяє розкрити всю систему гарантій правоохоронної діяльності вищезазначених суб'єктів. Зокрема, без уваги автора залишилися питання юридичної відповідальності

як гарантії правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю. Зазначене та інші питання стануть предметом наступних публікацій автора.

Важливою складовою системи юридичних гарантій правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України є також організаційні гарантії їх діяльності (закріплена законом система органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства), які, доповнюючи нормативно-правові, забезпечують підрозділам боротьби з кіберзлочинністю більше можливостей для реалізації завдань і мети, з якою вони були утворені.

До організаційних гарантій діяльності громадських організацій належить насамперед система державних органів, передбачених Конституцією України та визначених ст. 4 закону України «Про основи національної безпеки України» як суб'єкти забезпечення національної безпеки: Президент України; Верховна Рада України; Кабінет Міністрів України; Рада національної безпеки і оборони України; міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; Національний банк України; суди загальної юрисдикції; прокуратура України; Національне антикорупційне бюро України; місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування; Збройні сили України, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки України, Державна прикордонна служба України та інші військові формування, утворені відповідно до законів України; органи і підрозділи цивільного захисту; громадяни України, об'єднання громадян [20].

Результативність правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю МВС України щодо попередження та протидії кримінальним правопорушенням багато в чому визначається тим, як налагоджена взаємодія зі співробітниками інших служб органів внутрішніх справ та правоохоронними органами в цілому. Варто зазначити, що наказом МВС України від 30.10.2012 № 988 «Про організацію діяльності Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України та підрозділів боротьби з кіберзлочинністю ГУМВС, УМВС» передбачено персональний обов'язок начальника Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України забезпечувати взаємодію Управління зі структурними підрозділами МВС, органами державної влади, правоохоронними органами іноземних держав, а також міжнародними установами й організаціями, до компетенції яких віднесені окремі питання попередження та протидії кримінальним правопорушенням за напрямками діяльності УБК, з територіальними підрозділами БК за напрямками оперативно-службової діяльності. Говорячи про міжнародний рівень взаємодії, необхідно зазначити, що саме УБК МВС України уповноважене здійснювати співробітництво з правоохоронними органами іноземних держав за напрямками роботи та в межах компетенції Управління, у тому числі в рамках функціонування цілодобової контактної мережі для надання невідкладної допомоги у провадженні щодо кримінальних правопорушень,

пов'язаних з комп'ютерними системами та даними, переслідуванні осіб, які підозрюються чи обвинувачуються у їх вчиненні, а також збирання доказів в електронній формі [21, с. 87].

Отже, наведене вище дозволяє дійти наступних **висновків**. Юридичні гарантії правоохоронної діяльності підрозділів боротьби з кіберзлочинністю – це сукупність юридичних засобів (норм та інститутів), за допомогою яких ці суб'єкти реалізують свої завдання і функції. Видами юридичних гарантій правоохоронної діяльності вказаних суб'єктів є нормативно-правові (норми-принципи; норми, що закріплюють засоби та заходи протидії кіберзлочинності: засоби попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів у кіберпросторі, юридичну відповідальність за такі злочини та механізми притягнення до неї, норми, що закріплюють права та обов'язки підрозділів боротьби з кіберзлочинністю; норми, що закріплюють заходи захисту працівників правоохоронних органів від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав; норми, що регламентують їх юридичну відповідальність) та організаційні.

Підрозділи боротьби з кіберзлочинністю МВС України зможуть ефективно реалізувати свої завдання лише за умови забезпечення всього комплексу юридичних гарантій їх правоохоронної діяльності. При цьому серед різних видів гарантій не варто виділяти пріоритетні (основні) і другорядні, адже всі вони тією чи іншою мірою сприяють реалізації вищевказаними суб'єктами протидії кіберзлочинності свого соціального призначення і цілей.

Список використаних джерел: 1. Стратегія забезпечення кібернетичної безпеки України (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/kiberstrateg.pdf. 2. Беляков Р. Г. Принципи та правове регулювання діяльності Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України / Р. Г. Беляков // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2014. – № 4 (67). – С. 17–25. 3. Літвінов М. Ю. Світова та українська практика боротьби з кіберзлочинністю / М. Ю. Літвінов // Право і Безпека. – 2014. – № 1 (52). – С. 85–89. 4. Тихомиров О. О. Протидія кіберзлочинності як складова державного забезпечення інформаційної безпеки / О. О. Тихомиров // Право України. – 2011. – № 4. – С. 252–259. 5. Кудінов В. А. Вирішення проблеми добору та підготовки кадрів правоохоронців щодо протидії кіберзлочинності / В. А. Кудінов // Кадровий вісник. – 2011. – № 1. – С. 51–67. 6. Конвенція [Ради Європи] про кіберзлочинність : від 23 листоп. 2001 р. ; ратиф. Україною 7 верес. 2005 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 65. – Ст. 2535. 7. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка. Т. 1 / В. И. Даль. – М. : Гос. изд-во иностр. и нац. слов., 1956. – 699 с. 8. Рабінович П. М. Права людини і громадянина : навч. посіб. / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. – Київ : Атіка, 2004. – 464 с. 9. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підруч. для студентів ВНЗ / О. Ф. Скакун ; Нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид. – Харків : Консум, 2005. – 656 с. 10. Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 1: А–Г / редкол.: Ю. С. Шемшученко та ін. – Київ : Укр. енцикл., 1998. – 672 с. 11. Популярна юридична енциклопедія / [кол. авт.: В. К. Гіжевський, В. В. Головченко, В. С. Ковальський (кер.) та ін.]. –

Київ : Юрінком Інтер, 2002. – 528 с. **12.** Загальна теорія держави і права : підручник [для студентів юрид. спец. ВНЗ] / [М. В. Цвік, В. Д. Ткаченко, Л. Л. Богачова та ін.]; за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. – Харків : Право, 2002. – 432 с. **13.** Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / редкол.: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – Київ : Юрид. думка, 2007. – 592 с. **14.** Кудряшов О. В. Социально-экономические и юридические гарантии обеспечения законности в правоприменительной деятельности : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 [Електронний ресурс] / Кудряшов Олег Владимирович. – М., 2007. – 24 с. – Режим доступу: <http://law.edu.ru/book/book.asp?bookID=1369050>. **15.** Солдатова В. Д. Сутність та загальна характеристика юридичних гарантій законності в адміністративній діяльності ОВС України / В. Д. Солдатова // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 846–852 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2010_4_136.pdf. **16.** Венедиктов В. С. Статус працівників органів внутрішніх справ України як державних службовців : наук.-практ. посіб. / В. С. Венедиктов, М. І. Іншин. – Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 188 с. **17.** Про організацію діяльності Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України та підрозділів боротьби з кіберзлочинністю ГУМВС, УМВС : наказ МВС України від 30 жовт. 2012 р. № 988 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-dijalnosti-upravlinnja-borotbi-z-kiberzloch-doc130740.html>. **18.** Григоренко І. А. Принципи правоохоронної (поліцейської) діяльності в Україні та Німеччині / І. А. Григоренко // Наше право. – 2013. – № 7. – С. 24–30. **19.** Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>. **20.** Про основи національної безпеки України : закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>. **21.** Беляков Р. Г. Взаємодія Управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України з іншими правоохоронними органами: питання сьогодення / Р. Г. Беляков // Право і Безпека. – 2014. – № 4 (55). – С. 85–88.

Надійшла до редколегії 03.08.2015

Марков В. В. Юридические гарантии правоохранительной деятельности подразделений борьбы с киберпреступностью МВД Украины

С целью определения понятия юридических гарантий правоохранительной деятельности подразделений борьбы с киберпреступностью МВД Украины раскрыты сущность, значение и содержание юридических гарантий правоохранительной деятельности указанных субъектов. На основании анализа украинского законодательства и обобщения мнений учёных юридические гарантии правоохранительной деятельности подразделений борьбы с киберпреступностью определены как совокупность юридических средств (норм и институтов), с помощью которых такие субъекты реализуют свои задания и функции. Сделан вывод, что подразделения борьбы с киберпреступностью МВД Украины смогут эффективно реализовать свои задания лишь при условии обеспечения всего комплекса юридических гарантий их правоохранительной деятельности.

Ключевые слова: подразделения борьбы с киберпреступностью, борьба с киберпреступностью, юридические гарантии правоохранительной деятельности.

Markov V. V. Legal guarantees of law enforcement activity of cybercrime combating divisions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

In order to determine the definition of legal guarantees of law enforcement activity of cybercrime combating divisions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine the author has revealed the essence, significance and content of legal guarantees of law enforcement activity of the stated subjects.

Based on the analysis of Ukrainian legislation and generalization of scholars' thoughts the legal guarantees of law enforcement activity of cybercrime combating divisions are defined as the combination of legal means and (norms and institutions) with the assistance of which these subjects realize their tasks and functions. The types of such guarantees are regulatory (norms-principles, norms that consolidate means and measures of cybercrime combating: means of preventing, detecting, termination and investigation of crimes within cyberspace, legal liability for such crimes and mechanisms of bringing to it, norms that consolidate the rights and duties of cybercrime combating divisions; norms consolidating the measures of protecting officers of law enforcement agencies from interfering with the fulfillment of duties and realizing the rights according to the law; norms regulating their legal liability) and organizational ones.

It is concluded that cybercrime combating divisions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine will be able to function effectively only if the whole complex of legal guarantees of their law enforcement activity is ensured.

Keywords: cybercrime combating divisions, combating cybercrime, legal guarantees of law enforcement activity.

